

CWIS DITECTIF HANES MEDWYN

CLUDIANT- YR OES FICTORAIDD

“Helo, fi yw Medwyn y Twrch Daear. Dwi hefyd yn ddiectif sy'n teithio trwy amser. Mae rhai tyrchod daear yn palu am fwydod, dwi'n palu trwy amser yn datrys troseddau ar y ffordd”

Ydych chi'n gallu fod yn ddiectifs hanes fel Medwyn a chwilio'r atebion i'r cwestiynau?

ENW:

YN Y SGUBOR

CYN 1800

Mae Medwyn yn gofyn **GALLWCH WELD**, Lle mae'r llun o gert heb olwynion?

Beth mae'r gert yn cario?

Beth sydd yn tynnu'r gert?

Pam ydych chi'n credu does dim olwynion ar y gert?

AR ÔL 1800

Mae Medwyn yn gofyn **GALLWCH WELD**, Lle mae'r olwyn gert fawr?

Sut mae'r olwyn yn wahanol i olwyn fodern?

- 1.
- 2.
- 3.

AR ÔL YR AIL RYFEL BYD

Mae Medwyn yn gofyn **GALLWCH DDARGANFOD**, Pryd ddechreuodd ffermwyr yng Ngheredigion defnyddio'r tractor ar y ffarm?

HEDDIW

Mae Medwyn yn gofyn **YDYCH CHI'N GWYBOD**, Sut mae ffermwyr yn symud pethe ar y ffarm heddiw?

YN Y LLAETHDY

ARTEFFACT	FFEITHIAU FI
	<p>Mae Medwyn yn gofyn, beth yw hwn?</p> <p>Ar gyfer beth oedd yr arteffact yn cael eu defnyddio?</p>
	<p>Mae Medwyn yn gofyn, Beth yw hwn?</p> <p>Ar gyfer beth oedd yr arteffact yn cael eu defnyddio?</p>
	<p>Mae Medwyn yn gofyn, Beth yw hwn?</p> <p>Ar gyfer beth oedd yr arteffact yn cael eu defnyddio?</p>
	<p>Gallwch Chwilio ffaith ddiddorol amdano'r gert i Fedwyn.</p> <p>Lle ydych chi'n prynu Ilaeth?</p>

MORWRIAETH

Lle mae cist forwr Richard Morris?

Roedd Richard Morris yn gwneud hwyliau ar longau oedd yn hwylio ar y môr mawr. Roedd e'n cadw popeth ar gyfer teithiau hyr yn ei chist.

Tynnwch lun o beth fydddech chi'n rhoi mewn cist i fynd ar daith hir ar y môr?

Roedd Richard Morris yn cario nwyddau ar y llongau ac yn mewnforio nhw i Aberystwyth. Sut mae nwyddau yn cyrraedd Aberystwyth heddiw?

Mae Medwyn yn gofyn, beth oedd llongau yng Ngheredigion yn mewnforio?

Mae Medwyn yn gofyn, beth oedd llongau yng Ngheredigion yn allforio?

AR Y TRÊN

Ar ôl palu trwy amser, nôl i 1890, rydw i wedi clywed bod rwy'n o'r enw **Siân** wedi colli ei siwtces. Mae **Siân** yn teithio ar drên am y tro cyntaf. Ydych chi'n gallu chwilio ces lawn dillad merched? Os ydych chi'n dod o hyd i'r ces, ymchwiliwch bopeth sydd ynddo a helpwch ddatrys y dirgelwch, **PWY YW SIÂN, LLE MAE MYND A PAM?**

Beth yw oedran Siân?

Lle mae Siân yn mynd ar y trên?

Lle wnaeth Siân ddechrau ei siwrne?

Pam mae Siân yn teithio ar y trên?

Defnyddiwch y map i weld pa ffordd roedd trên Siân yn teithio.

Pa lefydd oedd trên Siân yn stopio yn y flwyddyn 1890?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

Fyddech chi'n gallu mynd yr un ffordd a Siân ar y trên heddiw?

Diolch am helpu, fedrai i balu trwy amser nawr i chwilio Siân!

